

Schapen in de Eemshaven

Voormalig gemeentehuis
Uithuizermeeden

Actie Abt Emo school Blijft

vv De Fivel, Zeerijp

IVOREN TOREN 25

Noord-Groningen: • Pieterburen tegengas • Rottevalle bouwt het eerste C2C dorpshuis ter wereld • groet'n oet Oudeschip • kolencentrale en CO2-opslag
• wandelnieuws • 25e column Dirk Strijker: (af)standsverschil

NIJSBLAD

veur t Grunneger pladdelaand

Dirk Strijker Hoogleraar Plattelandsontwikkeling op de Mansholt-leerstoel aan de Rijksuniversiteit Groningen

(Af)Standverschil

We zijn bezig met het vervolg op 'Bedreigd bestaan'. Dat was een onderzoek van 50 jaar geleden naar de leegloop van Noord-Groningen. Ik heb er in deze rubriek al eens eerder aandacht aan besteed. Er is een grote internetenquête gehouden en bij de afdeling Geschiedenis is Korrie Melis bezig met onderzoek naar wat er de afgelopen halve eeuw in het gebied gebeurd is.

Bij mijn faculteit hopen we binnenkort onderzoek te starten naar de situatie nu en in de toekomst. Ik weet het niet zeker, maar volgens mij hebben we het geld ervoor eindelijk bij elkaar gesprokkeld. In de tussentijd sturen we studenten het veld in om alvast van alles uit te zoeken. Een van die onderzoekjes gaat over de keuzevrijheid van jongeren in Usquert door de jaren heen. Usquert op het Hoogeland. Het is misschien niet het beste studentenonderzoek dat ooit is uitgevoerd, maar het geeft wel een aardig inkijkje in de veranderingen die zich hebben voltrokken in de Noord-Groningse samenleving.

De studenten hebben drie generaties inwoners ondervraagd over hun jeugd, over school en vermaak. De oudste generatie, van net na de oorlog, is inmiddels tachtig. Ze vermaakten zich in hun jeugd in het eigen dorp, in een veelheid van verenigingen. De verschillende standen strikt gescheiden, boerenkinderen bij boerenkinderen, middenstand bij middenstand en arbeiders bij arbeiders. Uitgaan gebeurde in het eigen dorp in allerlei kroegen en in Uithuizen, waar een bioscoop en

een snackbar de trekkers waren. De generatie van de jaren zeventig had minder clubs om lid van te worden. Bij sporten waren de standsverschillen al veel minder bepalend, maar bijvoorbeeld bij de toneelverenigingen nog wel. Uitgaan gebeurt in die periode vooral buiten Usquert, het vervoer is gemakkelijker geworden. Uithuizen was nog steeds een belangrijk doel, dat kon op de brommer, maar ook verder weg gelegen plekken werden aangedaan, Groningen, Siddeburen, Zuidlaren.

De jongeren van de jaren negentig, mensen die nu dus zo'n 35 jaar oud zijn, hebben weinig meer gemerkt van standsverschil. Allerlei slag mensen is lid van de verenigingen die er nu nog zijn. In de jaren negentig richtte het uitgaan zich op Uithuizen (nog steeds), Groningen en op de grote discotheken elders in het Noorden. In Usquert zelf was nauwelijks nog een kroeg over. Ze waren te klein en voldeden niet langer aan de wensen van de (toen) jongeren. Het onderzoek laat dus zien dat de standsverschillen zijn afgenomen. Tegelijkertijd is de wereld van de jongeren toegenomen. Ze zijn gaan reizen over grotere afstanden, omdat ze daartoe de mogelijkheden kregen. Het einde van de uitgaanscultuur in Usquert, als gevolg van de opkomst van brommer, bus en auto.

Dirk Strijker

U KUNT REAGEREN VIA OOGSTGETUIGE@RUG.NL

VAN DE BESTUURSTAFEL

WISSELING VAN DE WACHT

Op 12 april namen we afscheid van een aantal gedeputeerden. Naast het overleg met Rudi Slager inzake de financiën en met Douwe Hollenga over het landschapsgebeuren (o.a. het Reitdiepdal), had Groninger Dorpen het drukste contact met Pim de Bruijne. Niet voor niets door vriend en vijand tot de ongekroonde 'krimp koning' gebombardeerd. En niet ten onrechte. Zelden is in mijn ogen een dossier zo intensief opgepakt als het Provinciale krimp-gebeuren. Met als Pims uitsmijter het Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling 2010-2013 wat kortgeleden het licht zag. Voorwaar een stuk waarmee we verder kunnen.

En in ons democratisch bestel staat of valt dat niet met één persoon. Hoe cru ook: de koning is dood, leve de koning(in)...

Marianne Besselink is de gedeputeerde die niet alleen het krimpstokje overneemt, maar ook het brede pakket leefbaarheid. En leefbaarheid op het platteland is bij uitstek het onderwerp waarmee onze medewerkers en bestuursleden dagelijks bezig zijn. Van Pim naar Marianne, dat moet lukken. Wij zijn er in ieder geval van overtuigd dat de samenwerking Provincie-Groninger Dorpen levendig en doeltreffend blijft.

Rest ons de afscheidnemende gedeputeerden te bedanken voor de prima samenwerking, hen het allerbeste te wensen en Marianne Besselink welkom te heten.

Wij zijn klaar voor die "nieuwe" start.

ALV

En dan graag nog even uw aandacht voor het volgende. Zoals u wellicht weet, is Groninger Dorpen lid van een landelijke koepelorganisatie. De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen behartigt "onze" belangen op nationaal niveau. Dat kan variëren van het organiseren van het landelijke PlattelandsParlement tot een poging tot beleidsbeïnvloeding op het gebied van wet- en regelgeving.

Tot voor kort was het ministerie van landbouw (LNV) ons aanspreekpunt maar met het aantreden van het kabinet Rutte is dit ministerie opgeheven en nu onderdeel van EL&I (Economische zaken, Landbouw en Innovatie). Nieuw ministerie, nieuwe kansen? Gelukkig is de LVKK bij de Staatssecretaris, Kamerleden en ambtenaren goed bekend. Leek het er eerst nog op dat een subsidie voor het in november te houden PlattelandsParlement onmogelijk was, inmiddels is dat geregeld. En wel zo dat het gebeuren zelfs in het gebouw van de Tweede Kamer plaatsvindt. Noteer het vast in uw agenda: zaterdag 12 november naar Den Haag. Een uitgelezen mogelijkheid om Kamerleden te spreken, uw vragen te stellen en eventueel bestuurlijke zorgen te delen met medebestuurders uit het hele land. Uiteraard is Groninger Dorpen daar aanwezig om uw belangen te behartigen. Bij het vorige PlattelandsParlement konden we al veel Groningers begroeten en hopelijk neemt dat aantal ditmaal nog verder toe!

Jan Boer, vicevoorzitter

ALV

DE VERENIGING GRONINGER DORPEN

De stem van het Groninger Platteland

De vereniging Groninger Dorpen zet zich in voor een leefbaar platteland en behartigt de belangen van de bewoners van de Groninger dorpen. De vereniging doet dit met oog voor diversiteit, oor voor de geluiden uit de dorpen zelf en een brede visie op een leefbaar en vitaal landelijk gebied. De kerntaken van de vereniging zijn informatieverstrekking en voorlichting, ondersteuning van individuele leden, belangenbehartiging en onderzoek. Haar achterban bestaat uit organisaties van dorpsbelangen, dorpshuisbesturen en besturen van wijk- en buurtcentra.

INHOUDSOPGAVE

2) Van de bestuurstafel

Een voorwoord van ons vicevoorzitter Jan Boer. Groninger Dorpen kijkt terug op een prima samenwerking met de gedeputeerden die in april afscheid namen. Marianne Besselink zal de onderwerpen krimp en leefbaarheid overnemen. De vereniging verwacht met de nieuwe gedeputeerde, net zo levendig en doeltreffend samen te kunnen werken. Verder wordt u alvast van harte uitgenodigd voor het landelijke PlattelandsParlement op 12 november in Den Haag.

4 - 5) Groninger Dorpendag: stem van dorpen op het platteland

Niet minder dan 300 deelnemers beleefden op zaterdag 5 februari een actieve Groninger Dorpendag in Delfzijl. Het werd, zoals onze voorzitter Jan Wigboldus al aangaf in zijn openingswoord, 'een dag waarop de kracht van de dorpen zichtbaar wordt'. Na een levendig verlopen discussie met een professioneel panel werd in kleinere groepen verder gepraat. Het ging hierbij over fietsroutes, plattelandsbeleid, duurzame energie, senioren, jongeren, voedsel, onderwijs en dorpsbudgetten. Op deze dag werd ook, zij het nog voorzichtig, gebruikt gemaakt van het fenomeen 'social media'.

6) Pieterburen: duurzame energie in plaats van Frans gas

Pieterburen maakt bezwaar tegen het voornemen van de Franse energiereus EDF om naast het dorp een gasopslaginstallatie aan te leggen. De bewoners willen liever investeren in zonne-energie. Kars Jol, woordvoerder van de Stichting Pieterburen en Omgeving, is strijdbaar: "gasopslag zullen we nooit accepteren".

7) Informatie voor dorpshuizen

- In het Friese Rottevalle wordt het eerste C2c dorpshuis ter wereld gebouwd. Elk onderdeel kan worden hergebruikt of is biologisch afbreekbaar.
- Feest bij de dorpshuizen van Baflo (40-jarig bestaan) en Hellum (heropening na verbouwing).

8) Groet'n oet Oudeschip

Oudeschip is het meest noordelijke dorp van onze provincie. Dorpshuis 't Diggelschip is gevestigd in de voormalige school en biedt onderdak aan het verenigingsleven. Bestuursleden Jan Slob en Tom van den Berg vertellen over Oudeschip en de vlakbij gelegen Eemshaven. De activiteiten die daar plaatsvinden leiden nogal eens tot het oprichten van een actiegroep. Maar Jan Slob relativeert: "Misschien dat we met de uitbreiding van de Eemshaven betere tijden tegemoet gaan".

9) Kolencentrale en CO2-opslag/wandelnieuws

- De Eemshaven groeit uit tot het grootste energiebedrijvenpark van Nederland. Goed voor de werkgelegenheid en economie maar wat zijn de gevolgen voor de leefbaarheid en het milieu.
- Groningen Loopt! In de verzamelbundel 'Langs dorpen rondom de stad Groningen' staan 7 nieuwe routes. En nieuwste ontwikkelingen Wandelen Groningen.

10) Nijs ient kört

Met onder meer: Kaderdag LVKK, Jaap Westerdiep-lezing, Het Eetbare Dorp, Voedselplein Stad Groningen en oproep redactielid.

11) Van de redactie

Met de agenda, colofon en contactgegevens.

12) Ivoren Toren

De 25e column van Dirk Strijker.

DE STEM VAN DORPEN OP HET PLATTELAND

GRONINGER
DORPENDAG

"Het gebruik van streekproducten verbetert de relatie tussen stad en platteland"

"Nu hebben we de kans om de krachten van burgers te bundelen"

"De 'Transition Towns movement' gaat ook hier een grote beweging worden"

"Wat is nu belangrijk in mijn leven en wat is belangrijk over 15 jaar?"

LorreteVerment Lorette Vement

De Commissaris van de Koningin Max van den Berg heeft de DVD met fietsroutes gemaakt door leerlingen in ontvangst genomen #gddag Feb 5

Op zaterdag 5 februari 2011 was het Fivelcollege te Delfzijl het decor voor een groots evenement: de Groninger Dorpendag met meer dan 300 deelnemers. De dag werd ingeleid door de alom bekende Cunera van Selm. Zij sprak van "een positieve dag over kleine dorpen". Jan Wigboldus, voorzitter van Groninger Dorpen, gaf tijdens zijn openingswoord aan: "Deze dorpendag heeft als belangrijkste doelstelling de kracht van dorpen zichtbaar te maken. Aan bestuurders, maar ook aan elkaar. Want we kunnen heel veel van elkaar leren".

De commissaris van de koningin Max van den Berg sloot hierop aan met: "Voor het dorp van straks zijn wij vandaag bij elkaar. De blik moet vooruit, dat is wat we nodig hebben".

Na de opening werd het publiek gevraagd om samen met een professioneel panel te discussiëren over verschillende stellingen.

Over het basisonderwijs werd door Frans Talstra een hartstochtelijk pleidooi gehouden voor de 'ouderwetse' dorpschool, waarna wethouder te Delfzijl Thea van der Veen nadrukkelijk de kwaliteit van het onderwijs benadrukte. "Laten we op een andere manier naar soci-

ale samenhang kijken, maar laat dat alsjeblieft niet ten koste van de kwaliteit van het onderwijs van onze kinderen gaan. Onze regio loopt al achter." Gert Los van de Stichting Senioren Aan de Slag poneerde dat juist door de vergrijzing, de naderende pensionering van de babyboomgeneratie en de goede gezondheid van veel ouderen er straks veel mensen beschikbaar komen voor allerlei vormen van vrijwilligerswerk.

Na de levendig verlopen forumdiscussie werd het programma vervolgd door twee discussierondes. Hier ging het over fietsroutes, plattelandsbeleid, duurzame energie, senioren, jongeren, voedsel, onderwijs en dorps-

Arno van der Heyden

Prima appelsap van Gronings platteland op #GDdag Feb 5 2011, 11:45 UTC from Twitter for iPhone

Nou, daar gaat ie! Op naar de #GDdag. Zijn twitter, QR-codes, wiki's, LinkedIn etc de redding voor het platteland? Meer daarover om 14:15u Feb 5 2011, 6:39 UTC from the web

Marja Doedens

Ik vind die meneer uit Drenthe leuk! Heldere visie, zowel nu bij senioren als zonet bij de jeugd #gddag Feb 5 2011, 12:44 UTC from TweetDeck

Sessie lokaal 16 gaat van start met inventarisatie van wat we nu en over 15 jaar qua leefbaarheid in het dorp willen #gddag Feb 5 2011, 12:22 UTC from TweetDeck

MarjaDoedens
DoeEs/nl

Steven van jeugdsoos Eagle heeft ons een prachtig uur laten beleven. Super! #gddag Feb 5 2011, 11:04 UTC from TweetDeck

budgetten. Steven van der Veeke van jeugdsoos The Eagle gaf aan "In de jeugdsoos leer je veel meer dan op school, want op school krijg je veel kennis en moet je stampen en dit is echt de praktijk."

Tussendoor kon genoten worden van een heerlijke streekproductenlunch met muziek van de Groningse rapformatie Wat Aans. Na alle impressies en actieve discussies was het aan cabaretier Arno van der Heyden om de dag luchtig af te sluiten.

Er werd nog lang nagetwitterd over de dag en ook tijdens de dag zelf kwamen tweets voorbij op een groot scherm in de centrale ruimte. Deze Twitter-fountain

was een mooie manier van Groninger Dorpen om de deelnemers kennis te laten maken met social media. Een verzameling van allerlei internetplatformen waarmee men informatie kan delen. Een nieuwe manier van communiceren waar ook dorpsorganisaties hun voordeel mee kunnen doen. Andere onderdelen hiervan in het kader van de Groninger Dorpendag waren de speciale interactieve website, de zogenaamde 'Wiki' en het gebruik van QR-codes.

Via onze website kunt u de Wiki en het gemaakte filmpje bekijken (via Nieuws, Groninger Dorpendag 2011). Over vier jaar is de volgende Groninger Dorpendag.

Pieterburen bruist! Niet alleen over de energie die de bewoners niet willen, maar ook van de energie die daaruit voortkomt. Het dorp blijft bezwaar aantekenen tegen het voornemen van de Franse energiereus EDF (Électricité de France) dat naast Pieterburen een gasopslaginstallatie wil aanleggen. De bewoners laten bovendien zien hoe ze wél willen meedenken: met investeren in zonne-energie. Het liefst op elk dak een paneel.

PIETERBUREN: DUURZAME ENERGIE IN PLAATS VAN FRANS GAS

De plannen van EDF voor gasopslag in de zoutkoepels bij Pieterburen leidde vorig jaar tot een stroom van protest. De installatie zou erg veel geluids- en lichtoverlast geven en het landschap zwaar ontsieren. Dat tast de leefbaarheid van het dorp aan en dus kwamen de bewoners in actie. De arrogantie waarmee de Fransen het plan bij de bewoners door de strot dachten te duwen, zette bovendien veel kwaad bloed bij de inwoners van Pieterburen en resulteerde in een diepgewortelde motivatie om dit plan tot het bittere einde te dwarsbomen. De installatie is volgens de bewoners ook volstrekt overbodig. Kars Jol, woordvoerder van de Stichting Pieterburen en Omgeving, verwijst de Fransen het liefst naar Marktplaats. "Ik heb begrepen dat er nog één of twee gasopslaginstallaties in Duitsland te koop staan. Koop die maar. En kijk anders naar Zuidwending. Daar staat al zo'n installatie. Als je toch zo nodig nóg zo'n installatie wilt aanleggen, leg er daar dan eentje naast. Dat beperkt de overlast voor iedereen. Daarvoor ruïneer je hier niet het landschap en het woonplezier van een heel dorp."

Het ministerie veegde onlangs alle ruim driehonderd bezwaren tegen de boringen van tafel. Toch geeft

Pieterburen niet op. Jol: "EDF maakt bij de aanvraag gebruik van de Mijnbouwwet. Dat betekent dat alle bezwaren ook aan die wet getoetst worden. Een onafhankelijke rechter moet zich nu maar over de zaak buigen. We zullen alles wat het bedrijf aanvraagt kritisch bekijken en zo nodig overal bezwaar tegen aantekenen. Bovendien zijn ook de gemeente en provincie tegen dit voornemen. Die installatie staat er de eerstvolgende paar jaren echt nog niet". Intussen laat Pieterburen ook zien wat ze wél wil: duurzame energie-initiatieven.

Jol: "We zijn al een 'groen' dorp, met vooral ook 'groene' toeristen. We hebben hier behalve de natuur, de rust, de zeehonden en de wadlooptochten ook milieuvriendelijke bloementeelt en speltprojecten. We onderzoeken nu of we niet iedereen aan de zonnepanelen kunnen helpen en geven informatie aan bewoners over duurzame manieren van energievoorziening zoals aardwarmte en zonneboilers. We zoeken uit of dit soort alternatieve energiebronnen lokaal goed kunnen worden toegepast. Zo kan het ook. Het is voor het ministerie beter om dit soort initiatieven te steunen dan ons te verplichten die gasopslag te accepteren. Dat laatste zullen we nooit doen!"

ROTTEVALLE BOUWT HET EERSTE C2C DORPSHUIS TER WERELD

Dorpshuis 'it Tiksel' staat in het Friese Rottevalle. In 2009 ontstond het idee om een nieuw dorpshuis te bouwen volgens het 'Cradle to Cradle'-principe. Kortweg C2C. Bij C2C wordt een product zo ontworpen dat het na gebruik óf kan worden hergebruikt óf biologisch afbreekbaar is. Zo bestaat er een ijspapiertje dat bij kamertemperatuur vloeibaar wordt. Gooi je het weg, dan ontdooit het papiertje en komen er plantenzaadjes vrij. Het C2C principe 'afval bestaat niet en afval is voedsel' wordt op deze manier praktisch mogelijk gemaakt.

Sieger Visser, bouwkundige en dorpsbewoner, dook vol enthousiasme in de materie en mag zich inmiddels een expert noemen.

'Helemáál C2C zal ons dorpshuis niet worden, want nog niet alle technieken zijn voorhanden. Maar we komen een heel eind. Zo gaan we straks bouwen met de 'click brick', een baksteen die met behulp van clips droog op elkaar gestapeld wordt. Een eenvoudige methode die prima door vrijwilligers uit te voeren is. De steen wordt geleverd met retourcertificaat en ook dat is typisch C2C. Mocht het dorpshuis ooit weer afgebroken worden dan neemt de fabriek de stenen terug. Maar we gaan ook zoveel mogelijk materialen van het oude, versleten dorpshuis hergebruiken.'

Uiteraard worden duurzame energietechnieken toegepast zoals een energiebesparend ecodak. Het gebouw wordt bovendien zoveel mogelijk in de natuur opgenomen. Zo komen er fruitbomen omheen te staan. Visser: *'Het dorpshuis zal een beleving worden. En door de grote*

hoeveelheid zelfwerkzaamheid besparen we niet alleen veel geld maar ontstaat er ook een groot gevoel van saamhorigheid binnen ons dorp. Het project wordt trouwens niet veel duurder dan traditionele bouw zou kosten'.

Na een aanvankelijke aarzeling is ook de gemeente enthousiast. Wel stelt zij kritische vragen. Als een dorp van gebaande paden afwijkt, wordt er scherp opgelet of alles klopt. Jaap Bijma, adviseur van onze zusterorganisatie Doarpswurk, legt uit:

'Innoveren is veel meer dan alleen het hebben van een goed idee. Het gaat ook over draagvlak en haalbaarheid. Je moet als dorp de mensen binnenboord krijgen en zorgen dat het financieel klopt als een bus. Rottevalle is een dorp dat dit heel goed begrijpt'.

In het nieuwe dorpshuis komt een educatief centrum waar bezoekers van alles over C2C kunnen leren. Bijma heeft bovendien plannen voor een inspiratieboek voor andere dorpshuizen. Hij tipt: *'Kijk naar de kennis en kunde binnen je dorp. En bouw zoveel mogelijk met het dorp. Ontwerp het gebouw dus ook zo, er zijn technieken waarmee je bijna met kinderen een dorpshuis kunt bouwen. Bouw ook 'lowtech' zodat het dorp zelf de installaties kan onderhouden. In de exploitatie speelt energie een belangrijke rol. Zorg dat je zo min mogelijk energie nodig hebt en dat je het zelf produceert. En bouw mooi, niemand wil in een lelijk gebouw zitten'.*

Een C2C dorpshuis in Groningen bouwen?
Bel 050 306 2900.

40-jarig bestaan dorpshuis Agricola, Baflo

40-jarig bestaan dorpshuis Agricola, Baflo

thema-avond Muntendam

Heropening dorpshuis Tonedigo, Hellum

FESTIVITEITEN IN DORPSHUIZEN VAN BAFLO EN HELLUM

Feest dit voorjaar bij de dorpshuizen van Baflo en Hellum. Op zaterdag 16 april heropende wethouder Scheidema van de gemeente Slochteren dorpshuis Tonedigo in Hellum. Hij deed dit door het aansnijden van een door de kinderen gebakken taart. Het gebouw dat in 1976 door de vrijwilligers eigenhandig met boerenkarren uit Nieuweschans gehaald werd, is stevig onderhanden genomen. Zo werden onder meer de vloer, de bar en de inrichting vervangen. Op zaterdag 23 april vierde dorpshuis Agricola in Baflo haar 40-jarig bestaan. Oud-burgemeester Bultena van de voormalige gemeente Baflo was hierbij aanwezig. Hij overhandigde de speech die hij 40 jaar eerder bij de opening van het dorpshuis had uitgesproken aan Dik Oostland, de huidige voorzitter van Agricola. Ook dit dorpshuis heeft verbouwplannen. Meerdere fondsen hebben al een bijdrage toegezegd.

In elke aflevering van dit Nijbsblad wordt een dorp of dorpshuis in onze provincie nader bekeken. Deze keer kijken we naar het dorp Oudeschip.

GROET'N OET

Oudeschip

Oudeschip ligt in de gemeente Eemshaven en is het meest noordelijke dorp van onze provincie. Het ligt tegen de dijk, vlakbij de Eemshaven. Het dorp met ongeveer 270 inwoners heeft nog één winkel. Warenhuis L. Kap verkoopt alles: van pijnstillers tot bukskogels. Eens per week komt de Bibliobus langs en aan de Molenweg staat Dorpshuis 't Diggelschip. Jan Slob is landbouwer en voorzitter van de vereniging voor dorpsbelangen. Zijn boerderij ligt in de Eemshaven. Naast hem zit Tom van den Berg, penningmeester en 'burgemeester' van Oudeschip.

Slob: "Ons dorpshuis was ooit een school maar die sloot begin jaren 80 de deuren. Dorpsbelangen huurt het gebouw sindsdien van de gemeente voor een symbolisch bedrag. Daar staat tegenover dat wij het onderhoud doen, maar dat wordt steeds lastiger want de baropbrengsten lopen terug". Slob vervolgt: "Veel van de oorspronkelijke bewoners van Oudeschip zijn weggetrokken of overleden. Daar zijn nieuwe bewoners voor terug gekomen die een goedkoop huis, rust en natuur willen". Van den Berg: "Ze komen overal vandaan, zelfs uit Engeland. We zijn een internationaal dorp"! Slob vult aan: "Het is alleen jammer dat je ze niet vaak in het dorpshuis ziet. Vaak zijn het ook de mensen die allerlei actiegroepen oprichten tegen activiteiten in de Eemshaven".

Op een steenworp afstand wordt inderdaad dag en nacht gewerkt in de Eemshaven waar onder andere vier energiecentrales zullen komen.

Slob: "Wij zijn er eigenlijk trots op! Vroeger werd gezegd "dat wordt nooit wat", maar kijk eens hoeveel miljarden er nu geïnvesteerd worden. Misschien dat we met de uitbreiding van de Eemshaven nu toch betere tijden tegemoet gaan".

Het Diggelschip biedt onderdak aan het verenigingsleven en tal van dorpsactiviteiten.

Van den Berg: "We organiseren hier van alles, vooral op vrijdag en zaterdag. Dan is ook onze keuken open. Daar wordt veel gebruik van gemaakt. Wij hebben goede frikandellen. En Radio Noord gaf ons een eervolle vermelding voor de gehaktballen". Slob lachend: "Alhoewel ze die niet afgerekend hebben".

Het Diggelschip draait volledig op vrijwilligers. Van den Berg: "Zonder vrijwilligers kunnen wij niet draaien. Eén keer per jaar organiseren we dan ook als dank een lopend buffet".

Alle krimpverhalen ten spijt zijn de bestuurders over de toekomst van Oudeschip positief. Slob: "De schoolmeester zei het vroeger al: de pil is onze grootste vijand. Maar gelukkig zijn hier de afgelopen tijd zes baby's geboren. Vooral meisjes hebben we nodig. Dat trekt jongens uit andere dorpen aan en dat levert weer baromzet op".

DE DICHTSTBIJZIJNDE GRONINGEN LOOPT!-ROUTES ZIJN NOORD 3 EN NOORD 4.

GRONINGEN LOOPT!

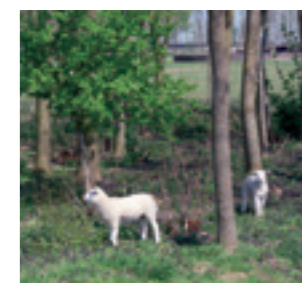
NIEUWE ROUTES LANGS DORPEN RONDOM DE STAD GRONINGEN

Groninger Dorpen heeft in nauwe samenwerking met verenigingen dorpsbelangen 7 nieuwe wandelroutes samengesteld in het Regiovisiegebied Groningen-Assen. Het merendeel van de routes ligt in de directe omgeving van de stad Groningen. De 7 losse wandelroutes zijn gebundeld in de verzamelbundel 'Langs dorpen rondom de stad Groningen, 7 wandelroutes'. Daarnaast zijn de routes, evenals alle tot nu toe gerealiseerde Groningen Loopt!-routes, te downloaden vanaf de website van Groninger Dorpen, waarop alle relevante actuele informatie over de Groningen Loopt!-routes te vinden is. Op de routes zijn meerdere toeristische informatiepunten, waar ondernemers u graag nader informeren over de omgeving en over

toeristisch recreatieve activiteiten/arrangementen. De 7 wandelroutes starten en eindigen in de volgende dorpen: Adorp, Noorddijk, Engelbert, Hoogkerk, Lettelbert, Boerakker en Onderdendam. De routes zijn zo samengesteld dat de wandelaar de mooiste plekken op het gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie passeert. De bezienswaardigheden op de routes worden in de bundel en op de website nader beschreven. De verzamelbundel is binnenkort via de website van Groninger Dorpen te bestellen, daarnaast staan op de site de diverse verkooppunten genoemd. Via de site kan de wandelaar ook opmerkingen over de routes doorgeven.

ALLE BESTAANDE WANDELROUTES IN GRONINGEN IN KAART GEBRACHT VOOR WANDELEN GRONINGEN

Alle routes in Groningen zijn door vrijwilligers van Stichting Wandelen Groningen verzameld en ingetekend op topografische kaarten. Deze papieren kaarten zijn vervolgens verwerkt op een digitale kaart. Meer dan 75 'kritische wandelaars' hebben zich aangemeld om alle routes na te lopen. Tijdens informatiebijeenkomsten (23 en 27 mei) zijn de routes onder de vrijwilligers verdeeld. Diverse zaken zullen de komende maanden door de wandelaars worden gecontroleerd en geïnventariseerd. Dit alles om straks een website te kunnen bezoeken, waar alle wandelroutes van Groningen staan weergegeven, met aanvullende informatie over de routes (www.wandelengroningen.nl). Daarnaast werkt Stichting Wandelen Groningen aan een plan voor beheer en onderhoud van routes. Zij hoopt dan ook dat dankzij een netwerk van vrijwilligers de controles op de routes gecontinueerd worden.

KOLENCENTRALE EN CO₂-OPSLAG

De Eemshaven zal in de komende jaren uitgroeien tot het grootste energiebedrijvenpark van Nederland. Dat is goed voor de economie en de werkgelegenheid, maar is het wel zo goed voor leefbaarheid en milieu in het Noorden? Het verzet tegen bouwplannen groeit. En omdat kolencentrales veel CO₂-uitstoot veroorzaken, gaat het protest tegen kolencentrales hand in hand met protest tegen ondergrondse opslag van CO₂. NUON heeft besloten geen kolencentrale te bouwen in de Eemshaven. Na intensief overleg met milieuorganisaties werd begin april duidelijk dat NUON de plannen voor de te bouwen centrale voor kolen en biomassa opschort. Het bedrijf RWE, waar Essent onderdeel van is, wil nog steeds een kolencentrale bouwen aan de rand van de Waddenzee.

Landelijk voert met name Greenpeace actie tegen de kolencentrale met een online actie. Klanten van Essent kunnen via de site www.1KSWITCH.NU eenvoudig over-

stappen van Essent naar een groene energieleverancier, zoals bijvoorbeeld Greenchoice. Lokaal wordt het protest georganiseerd door de Vereniging voor Zuivere Energie (VZE) en Co2ntramine.

Begin mei verklaarde De Raad van State het beroep van verschillende milieuorganisaties, die in het geweer kwamen tegen de bouw van twee kolencentrales van E.ON en Electrabel op de Maasvlakte, gegrond. Er loopt ook een rechtszaak tegen Essent, om het bouwen van de centrale in de Eemshaven te voorkomen.

Volgens Ron de Wit, hoofd klimaat van de organisatie Natuur en Milieu, heeft de overwinning bij de Maasvlakte gevolgen voor de plannen van Essent in de Eemshaven: "De effecten van die centrale zijn nog veel groter, omdat die op de rand van het strikt beschermde Waddengebied wordt gebouwd".

Uitspraak in de zaak tegen Essent wordt rond eind mei verwacht.

LVKK Kaderdag

Voedselplein

LVKK Kaderdag

Het Eetbare Dorp

NIJS IENT KÖRT

LANDELIJKE BIJENKOMST VOOR VERENIGINGEN VAN KLEINE KERNEN

Op zaterdag 9 april kwamen bestuurders en medewerkers van verschillende provinciale organisaties zoals Groninger Dorpen in Zeerijp bijeen voor een landelijke kaderdag. Doel was elkaar ontmoeten en kennisuitwisseling over de problematiek die speelt in de verschillende provincies. Tevens werden er presentaties gegeven over de totstandkoming van MCO Gaveborg in Oostwold (gem. Leek) en over het gebruik van sociale media. Een leerzame en informatieve dag.

WEBSITE VAN HET DORP

De dorpen in Groningen gaan mee met hun tijd. Heel veel dorpen zijn inmiddels te vinden op internet. Een groot deel is te vinden via de site van Groninger Dorpen (te vinden onder informatie -> links). Voor het opzetten van een dorpsite is vaak wel iemand te vinden. Het bijhouden en plaatsen van nieuws werkt het best als er een grotere groep zich mee bezig houdt. Met de ontwikkelingen van de komende jaren is dit goed mogelijk. Veel geld hoeft dit niet te kosten. Het is prima zelf te doen met vrijwilligers. Meer informatie is te krijgen bij Groninger Dorpen (Jan Hut).

JAAP WESTERDIEP-LEZING

De heer Jaap Westerdiep was tot voor kort voorzitter van dorpsvereniging Westebroek. In die hoedanigheid heeft Groninger Dorpen vaak en met veel plezier met hem samengewerkt. Ruim 22 jaar heeft hij zich ingespannen voor Westebroek en veel bereikt, maar het was tijd om het stokje over te dragen.

Ook de gemeente Hoogezand-Sappemeer heeft grote waardering voor Westerdiep. Dit blijkt uit het feit dat zij de 'Jaap Westerdiep lezing' in het leven heeft geroepen. Een ieder wordt uitgenodigd om een geschiedkundig interessante lezing in te dienen. Een jury kiest uit de inzendingen iedere twee jaar een winnaar wiens stuk zal worden uitgegeven.

VOEDSELPLEIN STAD GRONINGEN

Op 28 mei, 9 juli en 1 oktober ontmoeten consumenten en producenten elkaar op het voedselplein in de stad Groningen. Op het voedselplein kun je producten kopen en proeven en het verhaal achter het product horen. Door middel van het voedselplein wordt de verbinding tussen stad en platteland versterkt. Agrariërs die hun producten

graag op het voedselplein willen presenteren kunnen contact opnemen met stadsecoloog Wout Veldstra, wout.veldstra@groningen.nl

HET EETBARE DORP

In maart vond in Vlagtwedde de thema-avond 'Het Eetbare Dorp' plaats. Onder deze noemer wil Groninger Dorpen initiatieven op het gebied van lokaal voedsel stimuleren en onder de aandacht brengen. De aanwezigen kregen allereerst een rondleiding van vrijwilliger Henk Opheikens door Fruitgaard d'Appelhof. Hierna vertelden Audrey Jantje Nonkes en molenaar Rolf Wassens van de ondernemersvereniging Middagh hoe zij eraan werken om hun streek zelfvoorzienend te maken. Vervolgens vertelde Kristin Wijnja van de Natuur en Milieufederatie vanuit haar ervaring met het project De Eetbare Stad over ideeën als van je 'intratuin' weer een boerentuin maken en een huiskamerrestaurant met voedsel uit het dorp. De avond werd afgesloten door Ine Bielevelt van Landschapsbeheer Groningen: bij 'Het Eetbare Landschap' gaat het erom te leren wat er allemaal voor eetbare noten en vruchten zijn.

25e EDITIE IVOREN TOREN DOOR DIRK STRIJKER

Wist u dat Dirk Strijker, Hoogleraar Plattelandsontwikkeling op de Mansholt-leerstoel aan de Rijksuniversiteit Groningen, nu voor de 25e keer de achterkant van dit Nijsblad heeft gevuld met zijn 'Ivoren Toren'? Namens de redactie: *Dirk, bedankt.*

VERLANGEN

Stichting Hoogeland op de Kaart geeft, in aanvulling op het vorig jaar verschenen boekje Beminnen, nu het boekje Verlangen uit. Hierin staan heel veel arrangementen, festivals, activiteiten en verrassende tips die plaatsvinden op het Hoogeland. Ook wordt de Top Vief belicht; 5 verschillende toplocaties op het Hoogeland. Er worden 15.000 van deze boekjes verspreid.

OPROEP REDACTIELID

De redactie van dit Nijsblad is op zoek naar een enthousiast en ervaren redactielid met een hart voor het Groninger platteland en leefbaarheid om vrijwillig mee te helpen invulling te geven aan dit blad. Mocht u interesse hebben of iemand kennen die geschikt zou kunnen zijn, stuurt u dan een mail naar info@groningerdorpen.nl.

AGENDA

kijk voor meer informatie op www.groningerdorpen.nl

Houd u in verband met de vakantieperiode onze website in de gaten voor een evt. vakantiesluiting.

Leden die willen kennismaken met het bestuur of punten willen aankaarten of bespreken: u bent van harte welkom bij het Bestuursproatje, tijdens de bestuursvergaderingen van de vereniging Groninger Dorpen! De bestuursvergaderingen in dorpshuizen in de provincie vinden vrijwel maandelijks plaats. Komt het bestuur bij u in de buurt, dan ontvangt u een uitnodiging.

COLOFON

Redactie:

Rogier Verhagen
Agmar van Rijn
Pieter Knol
Gilian Wijnalda

Met (tekst)bijdragen van:

Dirk Strijker

Foto's:

Pag. 4 en 5: Janna Bathoorn (Groninger Dorpendag)
Pag. 10: Alex Wiersma (foto Wout Veldstra)
Overige foto's: medewerkers Groninger Dorpen

Vormgeving: Fenna Houwen (Fenatic)

Dorpshuis Humsterland, Oldehove

CONTACT

Groninger Dorpen
Postbus 23
9790 AA Ten Boer
t 050 306 29 00
f 050 306 29 09
e info@groningerdorpen.nl
l www.groningerdorpen.nl

Bezoekadres

Hendrik Westerstraat 24
9791 CT Ten Boer

Redactie

Voor het aanleveren van kopij, mail de redactie: nieuwsbrief@groningerdorpen.nl.

De deadline voor aanlevering voor de eerstvolgende uitgave is 12 september.

ISSN: 184-060X

Groninger Dorpen wordt gesteund door de Provincie Groningen